

SERRA DE CARRASSUMADA

La serra de Carrassumada marca el límit meridional del Pla de Lleida i senyala per llevant l'entrada al Baix Segre, per tant esdevé un dels accidents geogràfics més destacats de la banda meridional de la comarca del Segrià.

Geomorfològicament parlant, correspon a una allargada terrassa fluvial de més de cinc quilòmetres i que manté una lleugera inclinació est-oest, la qual cosa confirma que pertany a un primitiu curs del riu Set que des de la banda oriental abocava les seves aigües al marge esquerra del Segre. Això explica que per sobre de les capes geològiques característiques de la depressió nord-oriental de l'Ebre, formades per l'alternança de gresos i margues d'època oligocènica, hi hagi una potent capa de graves quaternàries fortament encrostades en la seva superfície i que han estat la causa de la formació del serrat actual.

L'origen cultural correspon a l'extens fenomen de les marededéus trobades que vincula l'indret a la conquesta cristiana esdevinguda a partir de la segona meitat del segle XII. La construcció actual presenta dues grans edificacions; a l'est, el gran volum de la casa de l'ermità que correspondria al segle XVII i adossat per l'oest el temple de la Verge, bastit en el segle XVIII a partir d'una primera capelleta que es conserva com a presbiteri, la qual dataria del segle XVI. L'accés es fa principalment per la banda meridional, on s'ha refet, després de la guerra, el camí del calvari que culmina davant de l'ermita.

L'Associació Amics de Carrassumada, que és l'entitat que té cura del lloc, va projectar l'arranjament de la banda meridional i occidental de l'ermita, cosa que provocà l'actuació del Servei d'Arqueologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, desenvolupada entre 1999 i 2001. Es va intervenir puntualment a l'interior de l'ermitori, on es van localitzar vestigis d'un poblat ibèric, del qual ja hi havia indicis per les prospeccions superficials efectuades fins aleshores. Tanmateix els treballs més interessants foren en el vessant sud i sobretot en la banda est on es confirmà l'existència d'un fossat que havia estat intuït en prospeccions geoarqueològiques prèvies.

Font: **Joan Ramon González, Josep Medina,**

El fossat de Carrassumada (Torres de Segre, Segrià, Lleida). *Revista d'Arqueologia de Ponent* 21, 2011, 129-140, ISSN: 1131-883X Fotografies de Josep Maria Font i Juan Bernal.